

Svensk författningssamling

Förordning om producentansvar för förpackningar

Utfärdad den 30 juni 2022

SFS 2022:1274

Publicerad
den 6 juli 2022

Regeringen föreskriver¹ följande.

1 kap. Ordförklaringar och tillämpningsområde

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om utformning av förpackningar och om ett system för utökat producentansvar för avfallshantering av förpackningar.

Förordningen syftar till att

1. minska mängden förpackningar och förpackningsavfall genom att förpackningar

a) framställs på ett sådant sätt att deras volym och vikt begränsas till den nivå som krävs för att upprätthålla en god säkerhets- och hygiennivå,

b) endast används när det är nödvändigt, och

c) återanvänds,

2. begränsa skadligheten för miljön av material och ämnen i förpackningar,

3. producenterna ska ta ett operativt eller finansiellt ansvar för att samla in och behandla förpackningsavfall,

4. förpackningsavfall ska tas om hand på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt,

5. nå materialåtervinningsmålen i 2 kap., och

6. minska nedskräpningen.

2 § Denna förordning är meddelad med stöd av

– 15 kap. 12 § miljöbalken i fråga om 2 kap. 11 och 13 §§, 9 kap. 8 §, 10 kap. 14 och 15 §§ och 11 kap. 4 §,

– 15 kap. 13 § miljöbalken i fråga om 3 kap. 2–10 och 12 §§, 4 kap. 5 och 9 §§ och 11 kap. 1–3, 14 och 15 §§,

– 15 kap. 14 § miljöbalken i fråga om 4 kap. 6–9 §§,

– 15 kap. 15 § miljöbalken i fråga om 3 kap. 11 §, 4 kap. 1–4 §§, 5 kap. 2–16, 18–20, 22 och 24–30 §§, 6 kap. 12, 14 och 15 §§, 7 kap. 1–4, 8 och 9 §§, 8 kap. 3 §, 10 kap. 1–3 §§ och 11 kap. 5–7 och 14 §§,

– 15 kap. 16 § miljöbalken i fråga om 11 kap. 9 §,

– 15 kap. 17 § miljöbalken i fråga om 7 kap. 12–16 §§,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/852, Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/851, samt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/904 av den 5 juni 2019 om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön.

- 15 kap. 21 § miljöbalken i fråga om 6 kap. 11 § och 7 kap. 17 §,
- 15 kap. 22 § miljöbalken i fråga om 6 kap. 3 § tredje stycket, 4 § 2, 6 och 17 §§ och 7 kap. 10 och 11 §§,
- 15 kap. 31 § miljöbalken i fråga om 11 kap. 8, 10 och 14 §§,
- 15 kap. 38 § miljöbalken i fråga om 6 kap. 9 §,
- 15 kap. 39 § miljöbalken i fråga om 6 kap. 2 § och 3 § första och andra styckena, 4 § 1 och 6–8 och 10 §§,
- 15 kap. 45 § miljöbalken i fråga om 6 kap. 13 och 16 §§ och 9 kap. 2 och 7 §§,
- 8 kap. 11 § regeringsformen i fråga om 8 kap. 8 § och 12 kap. 3 §, och
- 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

Ordförklaringar

3 § I denna förordning avses med

- *direktiv 94/62/EG*: Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/852,
- *direktiv 2008/98/EG*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/851,
- *förordning nr 609/2013*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 609/2013 av den 12 juni 2013 om livsmedel avsedda för spädbarn och småbarn, livsmedel för speciella medicinska ändamål och komplett kostersättning för viktkontroll och om upphävande av rådets direktiv 92/52/EEG, kommissionens direktiv 96/8/EG, 1999/21/EG, 2006/125/EG och 2006/141/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/39/EG och kommissionens förordningar (EG) nr 41/2009 och (EG) nr 953/2009, och
- *direktiv 2019/904*: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/904 av den 5 juni 2019 om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön, i den ursprungliga lydelsen.

4 § Med *förpackning* avses i denna förordning en engångsartikel eller en annan produkt som har framställts för att innehålla, skydda eller presentera en vara eller för att användas för att leverera eller på annat sätt hantera en vara, från råmaterial till slutlig produkt och från producent till användare, om produkten

1. är en konsumentförpackning, det vill säga på försäljningsstället utgör en säljenhet för den slutliga användaren eller konsumenten av varan,
2. är en gruppförpackning, det vill säga på försäljningsstället omfattar en grupp av ett visst antal säljenheter och kan tas bort utan att det påverkar varan eller varorna, oavsett om säljenheterna säljs som en sådan grupp till den slutliga användaren eller konsumenten eller om produkten endast används som komplement till hyllorna på försäljningsstället,
3. är en transportförpackning, det vill säga underlättar hantering och transport av ett antal säljenheter eller gruppförpackningar för att förhindra skador vid fysisk hantering eller transportskador, eller
4. är en serviceförpackning, det vill säga fylls vid försäljningstillfället eller används för obearbetade produkter från jordbruk eller trädgårdsnäring.

5 § Med *förpackningsavfall* avses i denna förordning förpackningar eller förpackningsmaterial som är avfall enligt 15 kap. 1 § miljöbalken.

6 § Med *producent* avses i denna förordning den som yrkesmässigt

1. fyller eller på annat sätt använder en förpackning som inte är en serviceförpackning i syfte att skydda, presentera eller underlätta hanteringen av en vara,
2. för in en förpackad vara till Sverige,
3. tillverkar en förpackning i Sverige,
4. för in en förpackning till Sverige, eller
5. från ett annat land än Sverige säljer en förpackning eller en förpackad vara till en slutlig användare i Sverige.

7 § I denna förordning avses med

- *tillhandahålla på den svenska marknaden*: att mot betalning eller gratis göra en förpackning tillgänglig för distribution, förbrukning eller användning på den svenska marknaden i samband med yrkesmässig verksamhet,
- *släppa ut på den svenska marknaden*: att för första gången tillhandahålla en förpackning på den svenska marknaden, och
- *vara etablerad i Sverige*: att ha hemvist eller säte i Sverige och bedriva en yrkesmässig verksamhet här.

8 § I denna förordning avses med

- *fastighetsnära insamling*: insamling från en fastighet där ett hushåll har avfall eller, om sådan insamling inte är möjlig med hänsyn till fastighetens utformning och belägenhet, trafiksäkerhet eller andra omständigheter, insamling från en plats i nära anslutning till en fastighet där ett hushåll har avfall,
- *marknadsdrivet system för materialåtervinning*: organisatoriska, tekniska eller finansiella arrangemang som drivs på marknadsmässig grund och som säkerställer att förpackningsavfall från verksamheter återvinns,
- *marknadsdrivet system för återanvändning*: organisatoriska, tekniska eller finansiella arrangemang som drivs på marknadsmässig grund och som säkerställer dels att återanvändbara förpackningar från verksamheter gör flera rotationer, dels att förpackningarna återvinns när de blir avfall,
- *producentansvarsorganisationers marknadsandel*: den andel förpackningar som de producenter som har anlitat producentansvarsorganisationen har släppt ut på marknaden i förhållande till den totala mängden förpackningar som har släppts ut på marknaden,
- *retursystem*: system för insamling av plastflaskor och metallburkar för dryck som innebär att en pant eller premie betalas ut i syfte att uppmuntra att förpackningarna lämnas till systemet när de har blivit avfall,
- *rotation*: den resa som en återanvändbar förpackning gör från det att den släpps ut på marknaden tillsammans med den vara som den är avsedd att innehålla, skydda, leverera eller presentera, till dess att den lämnas till ett system för återanvändning av förpackningar i syfte att på nytt släppas ut på marknaden tillsammans med en vara som den är avsedd för,
- *skrymmande förpackningsavfall*: förpackningsavfall av papper och kartong eller plast som på grund av sin stora storlek kräver särskild insamling,
- *system för återanvändning av förpackningar*: organisatoriska, tekniska eller finansiella arrangemang som säkerställer att återanvändbara förpackningar gör flera rotationer, och
- *verksamhet vars avfallshantering är samlokaliserad med hushållens*: verksamhet som tillsammans med hushåll använder behållare och andra anordningar för hantering av avfall på eller i anslutning till en fastighet.

9 § Med *polymer* avses i denna förordning detsamma som i artikel 3.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG.

10 § Med *plast* avses i denna förordning en polymer som kan användas som huvudsaklig strukturkomponent i slutprodukter, oavsett om polymeren har tillförts tillsatser eller andra ämnen.

Med plast avses inte en polymer som förekommer naturligt i miljön och som inte har modifierats på kemisk väg.

11 § I denna förordning avses med

- *metallburk*: burk som är en förpackning och som huvudsakligen är tillverkad av metall,
- *plastflaska*: flaska som är en förpackning och som huvudsakligen är tillverkad av plast, med undantag för flaskor som är avsedda för och används för speciella medicinska ändamål enligt definitionen i artikel 2 g i förordning nr 609/2013,
- *tjock plastbärkasse*: plastbärkasse vars vägg är 50 mikrometer eller tjockare, och
- *återanvändbar förpackning*: förpackning som har utformats, konstruerats och släppts ut på marknaden för att under sin livscykel återanvändas flera gånger genom att återfyllas eller återanvändas för samma ändamål som den utformades för.

12 § Med *flexibelt omslag* avses i denna förordning en förpackning som

1. är en engångsplastprodukt,
2. är böjbar, och
3. används till ett livsmedel som är avsett att ätas direkt ur förpackningen utan ytterligare beredning.

13 § Med *energiutvinning* avses i denna förordning återvinning av avfall genom en användning av brännbart förpackningsavfall för att generera energi genom direkt förbränning, med eller utan annat avfall men med utnyttjande av värme.

14 § Med *biologisk behandling* avses i denna förordning en aerob (syrekrävande) eller anaerob (inte syrekrävande) behandling av de biologiskt nedbrytbara delarna av ett förpackningsavfall, om behandlingen

1. sker under kontrollerade förhållanden och med användning av mikroorganismer, och
2. innebär att stabiliserade organiska restprodukter eller metan produceras.

Deponering av avfallet ska inte anses vara en biologisk behandling.

15 § I denna förordning avses med *engångsprodukt*, *engångsplastprodukt*, *mugg*, *engångsmugg*, *dryckesbehållare*, *matlåda*, *bärkasse*, *plastbärkasse* och *tunn plastbärkasse* detsamma som i förordningen (2021:996) om engångsprodukter.

Olika slags förpackningar

17 § En produkt ska anses vara en förpackning enligt denna förordning, om produkten har de funktioner som anges i 4 § även om produkten också har andra funktioner.

En produkt ska dock inte anses vara en förpackning om

1. produkten är en fast del av den vara som produkten omsluter, skyddar eller presenterar,
2. produkten behövs för att omfatta, stödja eller bevara varan under hela dess livslängd, och
3. alla delar är avsedda att användas, konsumeras eller bortskaffas tillsammans.

18 § Vid tillämpningen av 17 § ska följande slag av produkter anses vara förpackningar:

1. blomkrukor som är avsedda endast för försäljning och transport av växter och inte är avsedda att följa med växten under hela dess livstid,
2. cd-spindlar som saluförs med cd-skivor och inte är avsedda för förvaring,
3. glasflaskor för injektionslösningar,
4. kapslar som används i kaffe-, kakao- eller mjölkdryckessystem eller andra dryckessystem och som lämnas tomma efter användning,
5. klädhängare som saluförs med ett klädesplagg,
6. konfektaskar,
7. plastfolier kring cd-fodral,
8. postpåsar som är avsedda för kataloger och tidskrifter och som innehåller en tidskrift,
9. rullar, tuber och cylindrar som böjligt material är upprullat på, dock inte rullar, tuber eller cylindrar som är avsedda som delar i en tillverkningsutrustning och som inte används för att presentera en vara som en säljenhet,
10. sterilbarriärsystem i form av påsar, brickor eller annat material som krävs för att bevara varans sterilitet,
11. tårtpapper som saluförs med ett bakverk,
12. tändsticksaskar,
13. återfyllbara stålcylindrar för gas, dock inte brandsläckare, och
14. andra produkter än de som anges i 1–13, om produkterna uppfyller kriterierna för att anses som förpackningar.

19 § Vid tillämpningen av 17 § ska följande slag av produkter inte anses vara förpackningar:

1. blomkrukor som är avsedda att följa med växten under hela dess livstid,
2. cd-, dvd- och videofilmfodral som saluförs innehållande cd-skivor, dvd-skivor eller videofilmer,
3. cd-spindlar som saluförs tomma och är avsedda för förvaring,
4. kaffekapslar för dryckessystem, foliepåsar för kaffe och kaffekuddar av filterpapper som slängs tillsammans med den använda kaffeprodukten,
5. klädhängare som saluförs separat,
6. gravlyktor som är behållare för ljus,
7. korvskinn,
8. mekaniska kvarnsystem som är integrerade i återfyllbara pepparkvarnar eller i andra återfyllbara behållare,

9. skrivarpatroner,
10. tepåsar,
11. vattenlösliga påsar för rengöringsmedel,
12. vaxskikt som exempelvis finns runt ost,
13. verktygslådor, och
14. andra produkter än de som anges i 1–13, om produkterna inte uppfyller kriterierna för att anses som förpackningar.

20 § En produkt ska anses vara en förpackning enligt denna förordning, om produkten är utformad för och avsedd att fyllas vid försäljningsstället och fyller en förpackningsfunktion.

Om en engångsprodukt är fylld när den säljs vid försäljningsstället, ska även den anses vara en förpackning enligt denna förordning.

En engångsmugg ska anses vara en förpackning enligt denna förordning även om den inte är avsedd att fyllas vid ett försäljningsställe.

21 § Vid tillämpningen av 20 § ska följande slag av produkter anses vara förpackningar:

1. aluminiumfolier,
2. bärkassar av papper eller plast,
3. engångstallrikar och engångskoppar,
4. plastfolier,
5. plastfolier för tvättade kläder i tvätterier,
6. smörgåspåsar, och
7. andra produkter än de som anges i 1–6, om produkterna uppfyller kriterierna för att anses som förpackningar.

22 § Vid tillämpningen av 20 § ska följande slag av produkter inte anses vara förpackningar:

1. bakformar av papper som saluförs utan innehåll,
2. engångsbestick,
3. omrörare,
4. omslagspapper som saluförs separat,
5. tårtpapper som saluförs utan bakverk, och
6. andra produkter än de som anges i 1–5, om produkterna inte uppfyller kriterierna för att anses som förpackningar.

23 § Förpackningskomponenter och underordnade element som är integrerade i förpackningar ska räknas som en del av den förpackning som de är integrerade i.

Underordnade element som är hängda på eller fästa vid en produkt och som fyller en förpackningsfunktion ska anses vara förpackningar enligt denna förordning om de inte är en fast del av produkten och är avsedda att samlas in tillsammans med produkten.

24 § Vid tillämpningen av 23 § ska följande slag av produkter anses vara del av förpackningar:

1. doseringsmått som utgör en del av tillslutningen på förpackningen för rengöringsmedel,
2. häftklamrar,
3. mascaraborstar som utgör en del av förpackningens tillslutning,
4. mekaniska kvarnsystem som är integrerade i pepparkvarnar fyllda med peppar eller i andra fyllda engångsbehållare,
5. plastmanschetter,

6. självhäftande etiketter fästa på annat förpackningsföremål, och
7. andra produkter än de som anges i 1–6, om produkterna uppfyller kriterierna för att anses som del av förpackningar.

25 § Etiketter hängda direkt på eller fästa på en vara ska vid tillämpningen av 23 § anses vara förpackningar.

26 § Radiofrekvensidentifieringsetiketter (RFID-taggar) ska vid tillämpningen av 23 § inte anses vara förpackningar.

Tillämpningsområde

27 § Denna förordning ska inte tillämpas

1. på väg-, järnvägs-, fartygs- eller flygfraktcontainrar, och
2. i fråga om 6–10 kap. på producentansvarsorganisationer som driver ett retursystem, producenter som anlitat en sådan organisation eller plastflaskor och metallburkar som ingår i ett retursystem.

Ytterligare bestämmelser i andra författningar

28 § Bestämmelser om skyldighet att sortera ut förpackningsavfall från annat avfall och att skilja en förpackning från innehållet och var man ska lämna förpackningsavfallet finns i 3 kap. 4–4 c och 4 e §§ avfallsförordningen (2020:614).

29 § Bestämmelser om förpackningar som är engångsprodukter finns i förordningen (2021:996) om engångsprodukter.

Bestämmelser om nedskräpningsavgifter för vissa förpackningar finns i förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter.

30 § Bestämmelser om tungmetaller i förpackningsmaterial finns i 12–14 §§ förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter.

31 § Bestämmelser om material i kontakt med livsmedel finns i

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1935/2004 av den 27 oktober 2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel och om upphävande av direktiven 80/590/EEG och 89/109/EEG,
2. kommissionens förordning (EG) nr 1895/2005 av den 18 november 2005 om begränsad användning av vissa epoxiderivat i material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel,
3. kommissionens förordning (EG) nr 2023/2006 av den 22 december 2006 om god tillverknings sed när det gäller material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel,
4. kommissionens förordning (EG) nr 282/2008 av den 27 mars 2008 om återvunna plastmaterial och plastprodukter avsedda att komma i kontakt med livsmedel och ändring av förordning (EG) nr 2023/2006,
5. kommissionens förordning (EG) nr 450/2009 av den 29 maj 2009 om aktiva och intelligenta material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel,
6. kommissionens förordning (EG) nr 10/2011 av den 14 januari 2011 om material och produkter av plast som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel,

7. kommissionens förordning (EU) 2018/213 av den 12 februari 2018 om användning av bisfenol A i lack och ytskikt avsedda att komma i kontakt med livsmedel och om ändring av förordning (EU) nr 10/2011 vad gäller användningen av det ämnet i plastmaterial avsedda att komma i kontakt med livsmedel, och

8. livsmedelsförordningen (2006:813) och Livsmedelsverkets föreskrifter som är meddelade med stöd av den förordningen och förordningen (2008:245) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

2 kap. Mål för materialåtervinning, minskad nedskräpning och innehåll av återvunnen plast

Mål för materialåtervinning

1 § I fråga om allt förpackningsavfall är målet att materialåtervinningsgraden ska vara minst 65 procent per år till och med år 2029 och därefter minst 70 procent.

2 § I fråga om förpackningsavfall av papper och kartong är målet att materialåtervinningsgraden ska vara minst 85 procent per år.

3 § I fråga om förpackningsavfall av plast från plastflaskor som ingår i ett retursystem är målet att materialåtervinningsgraden ska vara minst 90 procent per år.

I fråga om övrigt förpackningsmaterial av plast är målet att materialåtervinningsgraden ska vara minst 50 procent per år till och med år 2029 och därefter minst 55 procent per år.

4 § I fråga om förpackningsavfall av glas är målet att materialåtervinningsgraden ska vara minst 90 procent per år.

5 § I fråga om förpackningsavfall av järn är målet att materialåtervinningsgraden ska vara minst 70 procent per år till och med år 2029 och därefter minst 80 procent per år.

6 § I fråga om förpackningsavfall av aluminium från metallburkar som ingår i ett retursystem är målet att materialåtervinningsgraden ska vara minst 90 procent per år.

I fråga om övrigt förpackningsmaterial av aluminium är målet att materialåtervinningsgraden ska vara minst 50 procent per år till och med år 2029 och därefter minst 60 procent per år.

7 § I fråga om förpackningsavfall av trä är målet att materialåtervinningsgraden ska vara

1. minst 15 procent per år till och med år 2024,
2. minst 25 procent per år från och med år 2025 till och med år 2029, och
3. minst 30 procent per år från och med år 2030.

8 § I fråga om förpackningsavfall av andra material än de som anges i 2–7 §§ är målet att materialåtervinningsgraden ska vara minst 15 procent per år.

9 § Beräkning av om målen uppnås ska ske i enlighet med artikel 6a i direktiv 94/62/EG.

10 § I fråga om förpackningar som är engångsplastprodukter är målet att nedskräpningen utomhus ska ha minskat med 50 procent från och med år 2030 jämfört med år 2023. Hur stor nedskräpningen är ska bedömas utifrån de skräpmätningar som Naturvårdsverket utför enligt 31 § förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter.

11 § En producent av sådana förpackningar som är engångsplastprodukter ska effektivt bidra till att nå målet i 10 §.

Mål för användning av återvunnen plast i plastförpackningar

12 § I fråga om förpackningar som innehåller mer än 50 procent plast är målet att i genomsnitt minst 30 procent av förpackningsmaterialet ska bestå av återvunnen plast senast från och med år 2030.

13 § En producent av förpackningar som innehåller mer än 50 procent plast ska effektivt bidra till att nå målet i 12 §.

Om målen inte uppnås

14 § Om Naturvårdsverket bedömer att det finns risk för att målen i 1–8, 10 och 12 §§ inte uppnås i tid ska myndigheten lämna förslag till regeringen på ändamålsenliga åtgärder.

3 kap. Utformning och märkning av förpackningar

Onödiga förpackningar

1 § En producent ska utnyttja de möjligheter som finns inom sin verksamhet för att begränsa användningen av onödiga förpackningar i syfte att minska mängden avfall enligt 2 kap. 5 § miljöbalken.

En förpackning ska kunna återanvändas eller återvinnas

2 § En förpackning får endast tillhandahållas på den svenska marknaden av en producent om förpackningen

1. har en volym och vikt som begränsas till det minimum som krävs för att upprätthålla en god säkerhets- och hygiennivå,
2. kan återanvändas eller återvinnas, och
3. är framställd så att utsläppen av skadliga ämnen minimeras och inverkan i övrigt på miljön begränsas när förpackningsavfallet behandlas eller restprodukter från hanteringen av förpackningsavfallet bortskaffas.

3 § En förpackning ska anses kunna återanvändas enligt 2 § 2 om förpackningens fysiska egenskaper och utformning gör det möjligt att

1. under normalt förutsebara användningsförhållanden återanvända förpackningen flera gånger,
2. behandla den använda förpackningen i enlighet med hygien- och säkerhetskrav för arbetstagare, och
3. återvinna förpackningen när den inte längre används.

4 § En förpackning ska anses kunna återvinnas enligt 2 § 2 genom

1. materialåtervinning, om förpackningen är framställd på ett sådant sätt att det är möjligt att utnyttja en viss viktprocent av förpackningsmaterialet för framställning av säljbara produkter,

2. energiutvinning, om förpackningsavfallet har ett lägsta värmevärde för att ge optimal energiutvinning, eller

3. kompostering, om förpackningsavfallet är biologiskt nedbrytbart i sådan grad att det inte hindrar separat insamling eller hindrar den komposteringsprocess eller komposteringsaktivitet som avfallet underkastas samt är av sådan art att det kan underkastas fysisk, kemisk, termisk eller biologisk nedbrytning på ett sådant sätt att det mesta av den färdiga komposten slutligen bryts ned till koldioxid, biomassa och vatten.

Vid tillämpningen av första stycket 3 ska plastförpackningar som är nedbrytbara genom oxidation inte anses vara biologiskt nedbrytbara.

5 § En förpackning ska anses uppfylla kraven i 2–4 §§ om den överensstämmer med relevanta kriterier i de harmoniserade standarderna

- SS-EN 13427:2004, utgåva 2,
- SS-EN 13428:2004, utgåva 2,
- SS-EN 13429:2004, utgåva 2,
- SS-EN 13430:2004, utgåva 2,
- SS-EN 13431:2004, utgåva 2, och
- SS-EN 13432:2000, utgåva 1.

Förpackningen ska också anses uppfylla kraven om producenten på något annat sätt visar att de uppfylls.

Återvunnet material i plastflaskor

6 § En engångsflaska för dryck som är tillverkad av polyetentereftalat (PET) som huvudsaklig komponent får endast tillhandahållas på den svenska marknaden av en producent om flaskan innehåller minst 25 procent återvunnen plast.

Kravet gäller inte flaskor

1. med en volym av mer än tre liter, eller
2. som är avsedda för och används för speciella medicinska ändamål enligt definitionen i artikel 2 g i förordning nr 609/2013.

Innehållet av återvunnen plast ska beräknas som ett genomsnitt av innehållet i de flaskor som producenten har tillhandahållit på den svenska marknaden under ett kalenderår.

Utformningen av dryckesbehållare

7 § En dryckesbehållare får endast tillhandahållas på den svenska marknaden av en producent om dryckesbehållaren är utformad så att korkar och lock som är gjorda av plast är fästa vid behållaren under hela användningen.

En dryckesbehållare ska anses uppfylla kravet om den överensstämmer med relevanta kriterier i den harmoniserade standarden SS-EN 17665:2006, utgåva 1. Producenten ska också anses uppfylla kraven om den på något annat sätt visar att dryckesbehållaren är utformad så att korkar och lock som är gjorda av plast är fästa vid behållaren under hela användningen.

Kravet gäller inte dryckesbehållare

1. i glas eller metall, eller
2. som är avsedda för och används för livsmedel för speciella medicinska ändamål enligt definitionen i artikel 2 g i förordning nr 609/2013.

Märkning av förpackningar

8 § Om en producent märker en förpackning med en uppgift om vilket förpackningsmaterial som har använts, ska märkningen göras enligt

9 § En plastflaska eller metallburk, som ingår i ett sådant retursystem som avses i 4 kap. 3 §, ska vara märkt med en uppgift om detta. Av märkningen ska det framgå vilket retursystem som flaskan eller burken ingår i samt vilket belopp som utbetalas som pant när flaskan eller burken lämnas tillbaka till retursystemet.

10 § En mugg som är en engångsplastprodukt får endast tillhandahållas på den svenska marknaden av en producent om muggen är märkt i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/2151 av den 17 december 2020 om fastställande av harmoniserade specifikationer för märkning av plastprodukter för engångsbruk som finns förtecknade i del D i bilagan till direktiv (EU) 2019/904.

Märkningen ska vara framträdande, lätt att läsa och outplånlig.

Överlåtelseförbud avseende plastflaskor och metallburkar

11 § Dryck i plastflaska eller metallburk får yrkesmässigt överlåtas eller saluföras endast om flaskan eller burken ingår i ett sådant retursystem som avses i 4 kap. 3 §.

Drycken får dock överlåtas eller saluföras om den huvudsakligen består av mejeriprodukter eller om Naturvårdsverket har beslutat om dispens enligt 4 kap. 4 § i fråga om plastflaskan eller metallburken.

Bemyndigande att meddela föreskrifter om beräkningar

12 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om hur den andel återvunnet innehåll som avses i 6 § ska beräknas och verifieras.

4 kap. Producentens ansvar för hantering av förpackningsavfall

1 § Den som avser att i egenskap av producent tillhandahålla en förpackning på den svenska marknaden ska före tillhandahållandet anlita eller tillhandahålla en producentansvarsorganisation som åtar sig att ta hand om producentens förpackning när den blir avfall.

Den producentansvarsorganisation som anlitas eller tillhandahålls ska vara godkänd av Naturvårdsverket i enlighet med bestämmelserna i 5 kap.

Skyldigheten att anlita eller tillhandahålla en producentansvarsorganisation gäller även om producentens förpackning

1. lämnas till ett system för återanvändning av förpackningar, eller
2. när den blir avfall lämnas till ett marknadsdrivet system för materialåtervinning.

2 § Naturvårdsverket får i det enskilda fallet ge dispens från kravet i 1 § för viss tid, om

1. producenten säkerställer att minst 90 procent av de förpackningar som producenten tillhandahåller på marknaden roterar i ett marknadsdrivet system för återanvändning och tas om hand av systemet när de blir avfall, eller

2. samtliga förpackningar som producenten tillhandahåller på marknaden ska sorteras som farligt avfall när de blir avfall.

Innan beslut meddelas ska Naturvårdsverket ge producentansvarsorganisationerna tillfälle att yttra sig.

3 § För en producent som yrkesmässigt tappar dryck i plastflaska eller metallburk eller yrkesmässigt till Sverige för in dryck i sådan flaska eller burk ska den producentansvarsorganisation som avses i 1 § vara en producentansvarsorganisation som driver ett retursystem som flaskan eller burken ska ingå i.

Första stycket gäller inte i fråga om en plastflaska eller metallburk för sådan dryck som huvudsakligen består av mejeriprodukter. En producent av en sådan förpackning är dock inte befriad från kravet på att anlita eller tillhandahålla en producentansvarsorganisation.

4 § Naturvårdsverket får i det enskilda fallet ge dispens från kravet i 3 § första stycket under en begränsad tid, om det med hänsyn till metallburkens eller plastflaskans utformning eller material finns särskilda skäl.

En sådan dispens innebär dock inte att producenten är befriad från kravet på att anlita eller tillhandahålla en producentansvarsorganisation.

Skyldighet för en producent att lämna uppgifter

5 § Den som avser att i egenskap av producent tillhandahålla en förpackning på den svenska marknaden ska före tillhandahållandet anmäla det till Naturvårdsverket. Anmälan ska innehålla

1. producentens namn, kontaktuppgifter och person- eller organisationsnummer, eller om sådant inte finns, skatteregistreringsnummer,

2. uppgift om vilken producentansvarsorganisation som producenten har anlitat för producentens förpackning eller om Naturvårdsverket beslutat om dispens enligt 2 eller 4 §, och

3. uppgift om på vilken grund producenten är producent enligt 1 kap. 6 §.

Producenten ska snarast underrätta Naturvårdsverket om ändringar i fråga om de uppgifter som har lämnats.

Producentombud i ett annat EES-land

6 § En producent av förpackningar som är etablerad i Sverige och säljer förpackningar till ett annat land i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet där producenten inte är etablerad ska utse ett producentombud i det landet. Producentombudet ska fullgöra det ansvar som producenten har i det landet enligt de nationella bestämmelser som genomför direktiv 94/62/EG och direktiv 2019/904/EU.

Producentombud i Sverige

7 § En producent som inte är etablerad i Sverige får utse ett producentombud som är etablerat i Sverige. Producentombudet ska utses genom skriftlig fullmakt.

Producentombudet ska i stället för producenten fullgöra skyldigheterna i denna förordning och förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter i fråga om de produkter som omfattas av ombudets anmälan enligt 8 §.

8 § Ett producentombud som har utsetts enligt 7 § ska göra en anmälan till Naturvårdsverket.

Anmälan ska innehålla

1. producentombudets namn, kontaktuppgifter och person- eller organisationsnummer, om sådant inte finns, skatteregistreringsnummer,

2. en kopia på fullmakten,

3. producentens namn, kontaktuppgifter och skatteregistreringsnummer, och

4. uppgift om vilken produkt som producentombudet ska ansvara för.

Producentombudet ska snarast underrätta Naturvårdsverket om ändringar i fråga om de uppgifter som har lämnats.

Bemyndigande att meddela föreskrifter om uppgiftslämnande

9 § Naturvårdsverket får meddela ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter en producent och ett producentombud ska lämna enligt 5 och 8 §§.

5 kap. Producentansvarsorganisationer för förpackningar

Syfte och ansvarsområde

1 § En producentansvarsorganisation för förpackningar ska ha som syfte att förebygga och hantera förpackningsavfall.

2 § En producentansvarsorganisation ska ha ett ansvarsområde som omfattar förpackningsavfall av alla material.

En producentansvarsorganisation ansvarar för att

1. materialåtervinna eller på annat sätt behandla förpackningsavfall från den insamling som sker enligt 6 kap.,

2. samla in, behandla och tillgängliggöra information om verksamheters förpackningsavfall enligt 7 kap.,

3. finansiera det kommunala insamlingssystemet enligt 9 kap., och

4. rapportera uppgifter enligt 11 kap. till Naturvårdsverket.

3 § En producentansvarsorganisation som driver ett retursystem ska, i stället för det som anges i 2 § första stycket, ha ett ansvarsområde som omfattar förpackningsavfall från plastflaskor och metallburkar som ingår i systemet.

En sådan producentansvarsorganisation ansvarar, i stället för det som anges i 2 § andra stycket, för separat insamling och behandling av avfallet, information enligt 15 § och rapportering till Naturvårdsverket enligt 11 kap. 6 §.

4 § En producentansvarsorganisation får använda sina intäkter endast för verksamhet som har samband med organisationens skyldigheter enligt denna förordning eller annan författning eller för att göra en utbetalning till de producenter som har anlitat organisationen.

Likabehandling av producenter

5 § En producentansvarsorganisation ska ge producenter oavsett storlek och ursprung möjlighet att uppfylla kravet i 4 kap. 1 § utan villkor som diskriminerar någon producent, om producentens förpackningar omfattas av producentansvarsorganisationens ansvarsområde enligt 2 eller 3 §.

Förpackningsavgifter

6 § Vid beräkningen av den ersättning som en producentansvarsorganisation tar ut från en producent (förpackningsavgiften) ska producentansvarsorganisationen ta hänsyn till den mängd förpackningar som producenten tillhandahåller på den svenska marknaden.

7 § När en producentansvarsorganisation ska ta ut förpackningsavgift från en producent och det finns en annan producent för samma förpackning ska producentansvarsorganisationen se till att inte båda producenterna betalar full förpackningsavgift för den förpackningen.

Första stycket gäller endast om producenterna har anlitat samma producentansvarsorganisation.

Säkerhet

8 § En producentansvarsorganisation ska ställa en säkerhet som motsvarar kostnaderna för att under en period av en månad samla in det förpackningsavfall som producentansvarsorganisationen ansvarar för och för att behandla det förpackningsavfall som samlas in under fyra månader.

Vid beräkning av säkerhetens storlek ska kostnaderna enligt första stycket kunna minskas med hänsyn till

1. förpackningsavfallets positiva värde, och
2. om sökanden bedrivit motsvarande verksamhet under lång tid och verksamheten varit finansiellt stabil under denna tid.

9 § En säkerhet ska godtas om den visas vara betryggande för sitt ändamål. Säkerheten ska prövas av och ställas till Naturvårdsverket.

Återanvändning och materialåtervinning

10 § En producentansvarsorganisation ska

1. se till att allt förpackningsavfall som har samlats in separat
 - a) genomgår ett fullständigt behandlingsförfarande enligt 15 kap. 10 § miljöbalken, och
 - b) inte förbränns i strid med 3 kap. 19 § avfallsförordningen (2020:614),
2. effektivt bidra till att nå materialåtervinningsmålen och målen för minskad nedskräpning i 2 kap., och
3. verka för att de producenter som anlitar producentansvarsorganisationen ökar andelen återanvändbara förpackningar som släpps ut på marknaden och på annat sätt förebygger förpackningsavfall.

Information som producentansvarsorganisationen ska göra tillgänglig

11 § En producentansvarsorganisation ska på sin webbplats tillgängliggöra information om

1. vilka som äger producentansvarsorganisationen,
2. vilka producenter som har anlitat producentansvarsorganisationen,
3. hur den ersättning som tas ut från en producent ska beräknas, angett i kronor per såld förpackning som ingår i ett retursystem och per kilogram för övriga förpackningar,
4. på vilka grunder producentansvarsorganisationen väljer att anlita aktörer för att hantera avfall, och
5. hur producentansvarsorganisationens verksamhet bidrar till att nå materialåtervinningsmålen och målet för minskad nedskräpning i 2 kap.

Rutiner för intern kontroll

12 § En producentansvarsorganisation ska ha rutiner för intern kontroll för att säkerställa

1. att den ersättning som tas ut av producenterna uppfyller de krav som anges i 6 § och de föreskrifter som har meddelats med stöd av 30 §,

2. kvaliteten på de uppgifter som ska samlas in och rapporteras till Naturvårdsverket enligt 11 kap. 5 och 6 §§, och

3. att kraven i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 av den 14 juni 2006 om transport av avfall uppfylls.

Ytterligare krav på en producentansvarsorganisation som driver ett retursystem

13 § En producentansvarsorganisation som driver ett retursystem ska tillhandahålla ett rikstäckande system för separat insamling av plastflaskor och metallburkar som ingår i retursystemet.

14 § En producentansvarsorganisation som driver ett retursystem ska kostnadsfritt tillhandahålla insamlingskärl för insamling av plastflaskor och metallburkar som ingår i retursystemet på platser där det uppkommer betydande mängder förpackningsavfall och kommunen har renhållningsansvar enligt 2 § lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.

Insamlingskärlen ska

1. tillhandahållas i den omfattning som

a) är skäligen utifrån omständigheterna på platsen, och

b) behövs för att motverka nedskräpning och främja materialåtervinning, och

2. vara utformade så att de motverkar nedskräpning och främjar materialåtervinning.

15 § En producentansvarsorganisation som driver ett retursystem ska samråda med kommunerna om utformningen av insamlingskärlen, lämpliga platser för placering av insamlingskärl och hur många insamlingskärl som ska tillhandahållas.

16 § En producentansvarsorganisation som driver ett retursystem ska årligen ta fram lättillgänglig information till hushållen och verksamheterna om

1. skyldigheten att sortera ut plastflaskor och metallburkar från annat avfall,

2. hur plastflaskor och metallburkar ska lämnas i retursystemet,

3. hur hushållen och verksamheterna kan bidra till ökad materialåtervinning,

5. hur utsortering ska ske på platser utomhus, och

4. de insamlings- och återvinningsresultat som utsorteringen bidrar till.

Godkännande av en producentansvarsorganisation

17 § Frågor om godkännande av en producentansvarsorganisation prövas av Naturvårdsverket.

18 § En ansökan om godkännande av en producentansvarsorganisation ska innehålla

1. sökandens namn, kontaktuppgifter, organisationsnummer eller, om sådant inte finns, skatteregistreringsnummer,

2. uppgifter om hur producentansvarsorganisationen avser att uppfylla de tillämpliga kraven i 2–8, 10, 12 och 13–16 §§ och de föreskrifter som Naturvårdsverket har meddelat med stöd av 30 §, och

3. en redogörelse för på vilket sätt producentansvarsorganisationen har ekonomiska, tekniska och organisatoriska förutsättningar för att genomföra de uppgifter som en producentansvarsorganisation har enligt denna förordning.

Ansökan ska vara inlämnad senast den 31 mars året innan verksamheten ska påbörjas.

19 § En ansökan om godkännande av en producentansvarsorganisation som avser att driva ett retursystem ska, utöver det som anges i 18 §, innehålla

1. en uppgift om vilken märkning som ska användas, och
2. villkoren för att anlita retursystemet.

Beslut om godkännande

20 § Ett godkännande får endast ges till en producentansvarsorganisation som

1. kan antas uppfylla de tillämpliga kraven i 2–8, 10, 12 och 13–16 §§ och de föreskrifter som Naturvårdsverket har meddelat med stöd av 30 §, och
2. har de ekonomiska, tekniska och organisatoriska förutsättningar som behövs för att genomföra de uppgifter som en producentansvarsorganisation har enligt denna förordning.

Ett godkännandes giltighet får göras beroende av att producentansvarsorganisationen ställer den säkerhet som anges i 8 § och att Naturvårdsverket godtar säkerheten.

Ett godkännande får förenas med de villkor som behövs och ska begränsas till att avse viss tid, dock längst till tio år.

21 § Naturvårdsverket ska ta emot ansökningar om godkännande och fatta beslut inom fyra månader från den tidpunkt då all information som anges i 18 § och, för en producentansvarsorganisation som avser att driva ett retursystem, 19 § har lämnats in.

Beslut om godkännande ska meddelas senast den 31 oktober för att gälla för en producentansvarsorganisation nästkommande år.

22 § Senast en månad efter beslutet om godkännande ska producentansvarsorganisationen lämna in uppgifter till Naturvårdsverket om

1. vilka producenter som har anlitat producentansvarsorganisationen och på vilken grund de är producenter enligt 1 kap. 6 §, och
2. den mängd förpackningar som de producenter som anlitat producentansvarsorganisationen har tillhandahållit på den svenska marknaden under det närmast föregående kalenderåret i kilogram per år, specificerat i fråga om förpackningsmaterial.

Information på Naturvårdsverkets webbplats

23 § Naturvårdsverket ska på sin webbplats informera om

1. vilka producentansvarsorganisationer som är godkända,
2. vilka av de godkända producentansvarsorganisationerna som driver ett retursystem,
3. vilken märkning som används inom det system som avses i 2, och
4. vilka dispenser som beviljats enligt 4 kap. 2 och 4 §§.

Motsvarande godkännanden i andra länder

24 § Den som i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet yrkesmässigt driver en producentansvars-

organisation med de skyldigheter som motsvarar skyldigheterna enligt denna förordning och bedriver verksamhet enligt ett godkännande som getts i det landet får begära att Naturvårdsverket prövar om det utländska godkännandet motsvarar ett godkännande enligt 20 § och uppfyller kraven i denna förordning.

25 § Om ett utländskt godkännande motsvarar ett godkännande enligt 20 § och uppfyller kraven i denna förordning, ska Naturvårdsverket besluta att det utländska godkännandet gäller som ett godkännande enligt 20 §.

Omprövning av villkor och återkallelse av godkännande

26 § Naturvårdsverket får, på eget initiativ, ompröva ett villkor som ett godkännande är förenat med, om det behövs för att producentansvarsorganisationen ska uppfylla kraven i denna förordning.

Naturvårdsverket får även ompröva ett villkor om en producentansvarsorganisation har ansökt om det.

27 § Naturvårdsverket får, på eget initiativ, återkalla ett beslut om att godkänna en producentansvarsorganisation, om organisationen inte uppfyller kraven i denna förordning och bristerna är av väsentlig betydelse.

28 § En producentansvarsorganisation ska underrätta Naturvårdsverket senast ett år innan verksamheten avvecklas om organisationen inte längre avser att driva verksamhet enligt denna förordning.

29 § Naturvårdsverket ska återkalla ett beslut om att godkänna en producentansvarsorganisation, om organisationen inte längre avser att driva verksamhet enligt denna förordning.

Bemyndigande om att meddela föreskrifter om förpackningsavgift

30 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om att en producentansvarsorganisation, när den bestämmer förpackningsavgiften, ska ta hänsyn till

1. förpackningens återanvändbarhet,
2. förpackningens materialåtervinningsbarhet,
3. förpackningens innehåll av återvunnet material, eller
4. omständigheter utöver de som anges i 1–3 och som innebär att en förpacknings miljöpåverkan under dess livscykel beaktas.

6 kap. Insamling av förpackningsavfall från hushåll och vissa verksamheter

1 § Bestämmelser om att kommunen ska ansvara för att transportera bort och behandla avfall finns i 15 kap. 20 och 20 a §§ miljöbalken. I denna förordning

1. preciseras kommunens ansvar när det gäller förpackningsavfall
 - a) från hushåll,
 - b) från verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushållens, och
 - c) som uppkommer på torg, i parker och på andra populära platser,
2. utvidgas kommunens ansvar när det gäller förpackningsavfall från verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushållens i fråga om förpackningsavfall som inte är kommunalt avfall, och
3. begränsas kommunens ansvar genom det producentansvar som föreskrivs i förordningen.

2 § När kommunen samlar in förpackningsavfall enligt detta kapitel ska följande material samlas in separat:

1. papper och kartong,
2. plast,
3. metall,
4. färgat glas,
5. ofärgat glas,
6. trä, och
7. material som inte avses i 1–6 (övrigt förpackningsmaterial).

I 3 kap. 14 a § avfallsförordningen (2020:614) finns bestämmelser om att Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om undantag och besluta om dispens från kravet på separat insamling.

Utbyggnad av fastighetsnära insamling

3 § Kommunen ska från och med den 1 januari 2024 till och med utgången av december 2026 samla in hushållens avfall som består av pappers-, plast-, glas- och metallförpackningar

1. genom en fastighetsnära insamling, eller
2. via lättillgängliga insamlingsplatser.

Antalet och placeringen av de lättillgängliga insamlingsplatserna ska anpassas efter hur utbyggd den fastighetsnära insamlingen är.

Kommunen får under samma tid samla in förpackningsavfall enligt första stycket 1 från verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushållens, om verksamheten har valt kommunal insamling enligt 7 kap. 10 §.

Fastighetsnära insamling

4 § Kommunen ska från och med den 1 januari 2027 tillhandahålla en fastighetsnära insamling av avfall som består av pappers-, plast-, glas- och metallförpackningar

1. från hushållen, och
2. från verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushållens, om verksamheten har valt kommunal insamling enligt 7 kap. 10 §.

5 § I 9 kap. avfallsförordningen (2020:614) finns bestämmelser om att kommunen får meddela föreskrifter om

1. hur utrymmen, behållare och andra anordningar som används för hantering av avfall ska vara beskaffade och skötas (1 § 1 avfallsförordningen), och
2. hanteringen av det avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 och 20 a §§ miljöbalken (2 § avfallsförordningen).

Lättillgängliga insamlingsplatser

6 § I fråga om skrymmande förpackningsavfall ska kommunen från och med den 1 januari 2027 i stället för fastighetsnära insamling enligt 4 § tillhandahålla ett system med lättillgängliga insamlingsplatser för att samla in avfallet från hushåll och från sådana verksamheter som valt kommunal insamling enligt 7 kap. 10 §.

7 § På de stationära bemannade insamlingsplatser där kommunerna tar emot avfall direkt från hushåll (återvinningscentraler) ska kommunen från och med den 1 januari 2024 tillhandahålla insamling av alla förpackningsmaterial som avses i 2 §.

Återvinningscentralerna får utgöra en del av systemet med lättillgängliga insamlingsplatser.

Insamling vid populära platser

8 § Kommunen ska från och med den 1 januari 2026 samla in avfall som består av pappers-, plast-, glas- och metallförpackningar på torg och i parker

1. som har en yta som överstiger 2 000 kvadratmeter,
2. där det uppkommer betydande mängder förpackningsavfall, och
3. där kommunen har renhållningsansvar enligt 2 § lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.

Avfall som består av plastförpackningar ska dessutom samlas in på andra populära platser där

1. det uppkommer betydande mängder sådant förpackningsavfall, och
2. kommunen har renhållningsansvar enligt 2 § lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.

9 § En kommun ska, på de platser och i den omfattning som avses i 5 kap. 14 §,

1. underlätta för en producentansvarsorganisation som driver ett retur-system att placera ut insamlingskärl för de plastflaskor och metallburkar som ingår i systemet, eller
2. själv placera ut insamlingskärlen.

Pågående ärenden enligt plan- och bygglagen

10 § Om det finns ett pågående bygglovs- eller detaljplaneärende enligt plan- och bygglagen (2010:900) som behöver avgöras för att en fastighetsnära insamling enligt 4 § ska kunna införas, får kommunen samla in förpackningsavfall från berörda fastigheter genom lättillgängliga insamlingsplatser till dess att ärendet har avgjorts och den fastighetsnära insamlingen kan påbörjas.

Överlämning av förpackningsavfallet till producentansvarsorganisationer

11 § Kommunen ska till respektive producentansvarsorganisation överlämna förpackningsavfall i en mängd av respektive material som, så långt som möjligt, motsvarar producentansvarsorganisationens marknadsandel enligt 8 kap. 4 § andra stycket 1.

Kommunen ska

1. tillhandahålla de omlastningsstationer som behövs för att överlämna förpackningsavfallet eller efter överenskommelse med en producentansvarsorganisation överlämna avfallet på en annan plats, och
2. ha rutiner för att på ett skäligt sätt beräkna och kontrollera att rätt avfallsmängd överlämnas till producentansvarsorganisationerna.

När kommunen överlämnat förpackningsavfallet till producentansvarsorganisationerna upphör kommunens ansvar för avfallet.

12 § En producentansvarsorganisation ska ta emot det förpackningsavfall som kommunen samlat in i en mängd av respektive material som motsvarar organisationens marknadsandel enligt 8 kap. 4 § andra stycket 1.

Uppgifter från kommunerna till Naturvårdsverket

13 § En kommun ska till Naturvårdsverket lämna uppgifter om hur mycket avfall av respektive material som kommunen har samlat in. Uppgifter ska också lämnas om de mängder som lämnats till producentansvarsorganisationerna enligt 11 §.

Uppgifterna ska lämnas kvartalsvis senast tre veckor efter utgången av varje kalenderkvartal.

Uppgifter från producentansvarsorganisationerna till Naturvårdsverket

14 § Producentansvarsorganisationerna ska till Naturvårdsverket lämna uppgifter om hur mycket avfall av respektive material som organisationen har tagit hand om från varje kommun.

Uppgifterna ska lämnas kvartalsvis senast tre veckor efter utgången av varje kalenderkvartal.

Om en producentansvarsorganisation har tagit emot fel mängd förpackningsavfall

15 § Naturvårdsverket ska besluta att producentansvarsorganisationerna i stället för sin marknadsandel ska ta emot en annan andel förpackningsavfall, om de mängder som har rapporterats enligt 13 och 14 §§ efter kalenderårets utgång inte överensstämmer med den fördelning som ska gälla mellan producentansvarsorganisationerna enligt 8 kap. 4 § andra stycket 1.

Kommunens informationsansvar

16 § Kommunen ska årligen, från och med den 1 januari 2024, ta fram lättillgänglig information till hushållen och till de verksamheter som har valt kommunal insamling enligt 7 kap. 10 § om

1. hushållens och verksamheternas skyldighet att sortera ut förpackningsavfall och hur sorteringen ska gå till,
2. hur hushållen och verksamheterna ska lämna sitt förpackningsavfall i kommunens insamlingsystem,
3. hur hushållen och verksamheterna kan förebygga förpackningsavfall,
4. hur hushållen och verksamheterna kan bidra till ökad materialåtervinning, och
5. de insamlingsresultat som utsorteringen bidrar till, angivet i kilogram per invånare.

Kommunen ska ta fram lättillgänglig information till allmänheten om hur utsortering ska gå till på sådana platser som avses i 8–10 §§.

Godkända producentansvarsorganisationer ska ges möjlighet att lämna synpunkter på informationen innan den görs tillgänglig för hushållen, verksamheterna och allmänheten.

17 § Om det inte finns någon godkänd producentansvarsorganisation ska kommunen se till att det förpackningsavfall som samlas in enligt detta kapitel behandlas.

7 kap. Insamling av förpackningsavfall från verksamheter

Ansvarig producentansvarsorganisationens skyldigheter

1 § Den producentansvarsorganisation som har den största sammanvägda marknadsandelen enligt 8 kap. 5 § andra stycket 2 ska benämnas ansvarig producentansvarsorganisation. Den organisationen ska ordna och driva mottagningsplatser för utsorterat förpackningsavfall som producerats i samband med en verksamhet.

Verksamheterna ska få lämna sitt förpackningsavfall på mottagningsplatserna utan kostnad och utan begränsningar i avfallsmängder.

2 § Från och med den 1 januari 2024 ska den ansvariga producentansvarsorganisationen ordna mottagningsplatser i hela landet.

Senast den 1 januari 2026 ska antalet mottagningsplatser vara minst en per kommun och i övrigt bestämmas utifrån att insamlingen ska vara lättillgänglig. Mottagningsplatserna ska dimensioneras utifrån antalet verksamheter och det förpackningsavfall som produceras i de olika kommunerna.

3 § När den ansvariga producentansvarsorganisationen samlar in förpackningsavfall enligt detta kapitel ska följande material samlas in separat:

1. papper och kartong,
2. plast,
3. metall,
4. färgat glas,
5. ofärgat glas,
6. trä, och
7. material som inte avses i 1–6 (övrigt förpackningsmaterial).

I 3 kap. 14 a § avfallsförordningen (2020:614) finns bestämmelser om att Naturvårdsverket får besluta om dispens från kravet på separat insamling.

4 § Den ansvariga producentansvarsorganisationen ska årligen tillgängliggöra lättillgänglig information till verksamheterna om

1. verksamheters skyldighet att sortera ut förpackningsavfall och hur sorteringen ska gå till,
2. hur verksamheterna lämnar sitt förpackningsavfall till mottagningsplatserna,
3. hur verksamheterna kan förebygga förpackningsavfall,
4. hur verksamheter kan bidra till ökad materialåtervinning, och
5. de återvinningsresultat som sorteringen bidrar till.

Informationen ska tas fram per kommun. Kommunen och övriga producentansvarsorganisationer ska ges möjlighet att lämna synpunkter på den framtagna informationen innan den görs tillgänglig för verksamheterna.

5 § Naturvårdsverket ska senast den 31 december 2023 besluta om vilken producentansvarsorganisation som ska ansvara för att ordna och driva mottagningsplatser enligt detta kapitel. Beslutet ska begränsas till att avse viss tid, dock längst till tio år.

Naturvårdsverket får ompröva beslutet på eget initiativ eller efter att den ansvariga producentansvarsorganisationen har ansökt om det.

SFS 2022:1274

Naturvårdsverket ska senast ett år innan beslutet upphör meddela ett nytt beslut.

Producentansvarsorganisationernas skyldigheter gentemot varandra

6 § Av 15 kap. 16 b § miljöbalken följer att producentansvarsorganisationer som inte har utsetts som ansvariga av Naturvårdsverket ska betala skälig ersättning till den ansvariga producentansvarsorganisationen för dess kostnader för den verksamhet som avses i 1–4 §§.

7 § Den marknadsandel som ska användas för beräkning av en producentansvarsorganisationers ersättningsskyldighet enligt 15 kap. 16 b § miljöbalken ska vara organisationens sammanvägda marknadsandel enligt 8 kap. 5 § tredje stycket 2.

8 § En producentansvarsorganisation ska hämta det förpackningsavfall som samlats in vid mottagningsplatserna i en mängd av respektive förpackningsmaterial som motsvarar organisationens marknadsandel enligt 8 kap. 4 § andra stycket 2.

9 § Den ansvariga producentansvarsorganisationen ska till övriga producentansvarsorganisationer överlämna förpackningsavfall i en mängd av respektive material som, så långt som möjligt, motsvarar varje producentansvarsorganisationers marknadsandel enligt 8 kap. 4 § andra stycket 2.

Rutiner för överlämnande ska inrättas av den ansvariga producentansvarsorganisationen för att på ett skäligt sätt beräkna och kontrollera att rätt avfallsmängd överlämnas till övriga producentansvarsorganisationer.

Förpackningsavfall från verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushållens

10 § En verksamhet i en fastighet som har fastighetsnära insamling och som har en avfallshantering som är samlokaliserad med hushållens ska anmäla till kommunen om den vill att kommunen ska samla in verksamhetens förpackningsavfall enligt 6 kap.

11 § Kommunen får meddela föreskrifter om vid vilken tidpunkt en anmälan enligt 10 § ska göras för att kommunen ska samla in förpackningsavfallet.

Anmälningsskyldighet för marknadsdrivna system för återanvändning och marknadsdrivna återvinningssystem

12 § Den som driver ett marknadsdrivet system för återanvändning får samla in avfall från de förpackningar från verksamheter som roterar i systemet om

1. det insamlade avfallet behandlas på ett sätt som ger en materialåtervinning eller annan återvinning som är åtminstone likvärdig med producentansvarsorganisationernas,

2. verksamheten har anmälts enligt 13 §, och

3. Naturvårdsverket har beslutat att anmälningsskyldigheten är uppfylld.

13 § Den som avser att driva ett marknadsdrivet system för återanvändning ska anmäla detta till Naturvårdsverket. Anmälan ska innehålla

1. namn, kontaktuppgifter och person- eller organisationsnummer eller, om sådant inte finns, skatteregistreringsnummer på den som avser att driva systemet,
2. en redogörelse av i vilka kommuner systemet ska drivas,
3. uppgift om de organisatoriska, tekniska eller finansiella arrangemang som säkerställer att återanvändbara förpackningar gör flera rotationer och återvinns när de blir avfall, och
4. en beskrivning av hur kraven i 12 § 1 avses uppfyllas.

Naturvårdsverket ska snarast underrättas om ändringar i fråga om de uppgifter som har lämnats.

14 § Den som driver ett marknadsdrivet system för materialåtervinning får samla in utsorterat förpackningsavfall som producerats i samband med en verksamhet om

1. insamlingen ger en materialåtervinning eller annan återvinning av det aktuella förpackningsavfallet som är åtminstone likvärdig med producentansvarsorganisationernas,
2. verksamheten har anmälts enligt 15 §, och
3. Naturvårdsverket har beslutat att anmälningsplikten är uppfylld.

Den som driver systemet ska säkerställa att materialåtervinning eller annan behandling sker genom att själv behandla avfallet eller genom att lämna avfallet till producentansvarsorganisationernas mottagningsplatser.

15 § Den som avser att driva ett marknadsdrivet system för materialåtervinning ska anmäla detta till Naturvårdsverket. Anmälan ska innehålla

1. namn, kontaktuppgifter, person- eller organisationsnummer eller, om sådant inte finns, skatteregistreringsnummer på den som avser att driva systemet,
2. uppgift om i vilka kommuner systemet ska drivas,
3. uppgift om de organisatoriska, tekniska eller finansiella arrangemang som säkerställer att förpackningsavfall från verksamheter återvinns, och
4. uppgift om hur kravet i 14 § första stycket 1 och andra stycket avses uppfyllas.

Naturvårdsverket ska snarast underrättas om ändringar i fråga om de uppgifter som har lämnats.

16 § Naturvårdsverket prövar om anmälningsplikten enligt 13 och 15 §§ är uppfylld.

Innan beslut meddelas ska Naturvårdsverket ge producentansvarsorganisationerna tillfälle att yttra sig.

Verksamheternas ansvar i andra hand

17 § Om det inte finns någon godkänd producentansvarsorganisation ska en verksamhet se till att dess avfall behandlas enligt 5 kap. 10 § 1 och 2.

8 kap. Beräkning av en producentansvarsorganisations marknadsandelar

1 § Beräkningen av en producentansvarsorganisations marknadsandelar per material och dess sammanvägda marknadsandel ska bestämmas enligt detta kapitel.

2 § Med förpackningar som är avsedda för privat bruk avses i detta kapitel förpackningar som normalt används av privatpersoner eller som är avsedda att användas av både privatpersoner och verksamheter.

SFS 2022:1274

Uppgifter från en producentansvarsorganisation till Naturvårdsverket

3 § En producentansvarsorganisation ska till Naturvårdsverket lämna uppgift om

1. ändringar i fråga om vilka producenter som anlitat producentansvarsorganisationen och på vilken grund de är producenter enligt 1 kap. 6 §,
2. den mängd förpackningar som de producenter som anlitat producentansvarsorganisationen har släppt ut på marknaden, angett i kilogram per material, och
3. hur stor andel av den mängd som redovisas enligt 2 som är avsedd för privat bruk enligt 2 §.

Uppgifterna ska lämnas kvartalsvis senast en vecka efter utgången av varje kalenderkvartal.

Marknadsandelar

4 § Naturvårdsverket ska fastställa varje producentansvarsorganisations marknadsandelar för vart och ett av följande material:

1. papper och kartong,
2. plast,
3. metall,
4. glas,
5. trä, och
6. material som inte avses i 1–5 (övrigt förpackningsmaterial).

Marknadsandelarna ska fastställas för förpackningar enligt första stycket 1–6 som

1. är avsedda för privat bruk, och
2. inte är sådana som avses i 1.

5 § Naturvårdsverket ska fastställa varje producentansvarsorganisations sammanvägda marknadsandel utifrån alla de material som anges i 4 §.

Den sammanvägda marknadsandelen ska fastställas för förpackningar som

1. är avsedda för privat bruk, och
2. inte är sådana som avses i 1.

Naturvårdsverkets beslut

6 § Naturvårdsverket ska i beslut fastställa de marknadsandelar som avses i 4 och 5 §§ efter utgången av varje kalenderkvartal. Beräkningen av marknadsandelar ska baseras på de uppgifter som producentansvarsorganisationerna har lämnat till Naturvårdsverket enligt 3 §.

Om uppgifter ändras eller det finns behov av justeringar i beräkningarna av marknadsandelarna får Naturvårdsverket ändra besluten till nackdel för en producentansvarsorganisation genom omprövning.

Beslutet om marknadsandelar ska skickas till producentansvarsorganisationerna och publiceras på Naturvårdsverkets webbplats.

7 § Beslut enligt 5 och 6 §§ gäller omedelbart även om de överklagas.

8 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om kriterier utöver de som anges i 2 § i fråga om vad som avses med förpackningar som är avsedda för privat bruk.

9 kap. Ersättning till kommunerna

1 § Detta kapitel innehåller bestämmelser om en kommuns rätt till ersättning för verksamhet enligt denna förordning.

Kommunernas uppgifter om insamlingen

2 § En kommun ska senast den 30 september 2023 lämna uppgifter till Naturvårdsverket om

1. antalet hushåll i kommunen, uppdelat på fler- och enbostadshus samt permanent- och fritidsboenden,
2. antalet hushåll i kommunen som har fastighetsnära insamling,
3. antalet samlokaliserade verksamheter i kommunen som har valt kommunal insamling enligt 7 kap. 10 §,

4. antalet lättillgängliga insamlingsplatser i kommunen,

5. antalet insamlingsplatser på torg och i parker i kommunen enligt 6 kap.

8 § första stycket,

6. antalet insamlingsplatser på andra populära platser i kommunen enligt 6 kap. 8 § andra stycket,

7. antalet permanentboende invånare i kommunen, och

8. en utbyggnadsplan som beskriver i vilken takt kommunen planerar att den insamling som avses i 2 och 3 ska utökas fram till den 1 januari 2027.

Uppgift om ändringar i fråga om uppgifterna ska därefter lämnas kvartalsvis senast tre veckor efter utgången av varje kalenderkvartal.

Beräkning av ersättningen

3 § Naturvårdsverket beslutar om kommunernas ersättning. Ersättningens storlek ska bestämmas utifrån att

1. den endast ska omfatta den verksamhet som kommunen är skyldig att bedriva enligt denna förordning,

2. lättillgängliga insamlingsplatser ska ersättas per insamlingsplats,

3. återvinningscentraler ska ersättas per insamlingsplats,

4. insamling från torg och parker ska ersättas per insamlingsplats, och

5. insamling från andra populära platser ska ersättas per insamlingsplats.

Vid bestämmande av ersättningen för fastighetsnära insamling ska ersättningen bestämmas med hänsyn tagen till om insamlingen sker från hushåll eller samlokaliserad verksamhet eller permanent- eller fritidsboende. Ersättningen ska också beräknas med hänsyn till mängden insamlat avfall av varje material.

Kommunens kostnad för information enligt 6 kap. 16 § ska ersättas per antal permanentboende invånare.

Beslut om ersättning

4 § Naturvårdsverket beslutar om kommunernas ersättning. Ersättningen ska beslutas och betalas ut kvartalsvis.

Naturvårdsverket får endast besluta om ersättning om en kommun lämnat in uppgifter enligt 2 § och 6 kap. 14 §.

5 § Kammarkollegiet ska betala ut ersättning till kommunerna kvartalsvis utifrån Naturvårdsverkets beslut enligt 4 §. Beloppet ska tas från de producentavgifter som betalas in enligt 10 kap.

Återbetalning

6 § Naturvårdsverket får i enskilda fall besluta att kräva tillbaka utbetald ersättning från kommunerna, om beslutet om ersättning har grundats på oriktiga eller ofullständiga uppgifter eller om beräkningar eller bedömningar som Naturvårdsverket har utfört visat sig vara felaktiga.

Ersättning till kommunerna om det inte finns någon godkänd producentansvarsorganisation

7 § Om det inte finns någon godkänd producentansvarsorganisation ska en kommun efter utgången av varje kalenderkvartal lämna uppgifter till Naturvårdsverket om vilka kostnader kommunen har haft för behandlingen av förpackningsavfall som samlats in enligt 6 kap.

8 § Om det inte finns någon godkänd producentansvarsorganisation ska ersättning till kommunerna även omfatta kostnaderna för behandlingen av förpackningsavfallet.

Bemyndigande om att meddela föreskrifter om ersättning till kommunerna

9 § Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter i fråga om ersättningen enligt 3 §.

Naturvårdsverket får också meddela föreskrifter om

1. att ersättningen ska differentieras med hänsyn till

a) avfallets kvalitet, och

b) förhållanden i olika kommuner, och

2. ytterligare grunder, utöver de som avses i 1, för beräkning av ersättningen.

10 kap. Producentavgifter och årsavgifter

Avgiftsskyldighet

1 § En producentansvarsorganisation ska betala avgifter för att finansiera

1. den verksamhet som kommunerna bedriver enligt denna förordning, och

2. Naturvårdsverkets verksamhet enligt denna förordning, utom den del som avser prövning enligt 5 kap. och tillsyn som avses i 12 kap. 1 §.

Avgifter för kommunernas verksamhet tas ut som en producentavgift och avgifter för Naturvårdsverkets verksamhet som en årsavgift.

Producentavgiftens storlek

2 § Producentavgiftens storlek bestäms av den ersättning som kommunerna ska få enligt 9 kap.

Kostnaden för ersättningen för insamlingen ska fördelas mellan producentansvarsorganisationerna utifrån organisationernas marknadsandelar enligt 8 kap. 4 § andra stycket 1.

Kostnaden för ersättningen för kommunens information enligt 6 kap. 16 § ska fördelas mellan producentansvarsorganisationerna utifrån organisationernas sammanvägda marknadsandelar enligt 8 kap. 5 § andra stycket 1.

Årsavgiftens storlek

3 § Årsavgift ska tas ut med sammanlagt 2,5 miljoner kronor, fördelat mellan producentansvarsorganisationerna utifrån deras sammanvägda marknadsandelar under året enligt 8 kap. 5 § andra stycket 1.

Betalning av avgifterna

4 § Naturvårdsverket beslutar kvartalsvis om de producentavgifter som producentansvarsorganisationerna ska betala.

Naturvårdsverket får genom omprövning ändra ett beslut om producentavgift till nackdel för en producentansvarsorganisation, om avgiften felaktigt bestämts till ett för lågt belopp.

5 § Naturvårdsverket beslutar efter utgången av varje kalenderår om de årsavgifter som producentansvarsorganisationerna ska betala.

6 § Av besluten enligt 4 och 5 §§ ska det framgå när betalning ska ske.

Kammarkollegiet

7 § De avgiftsmedel som Naturvårdsverket beslutar om ska sättas in av producentansvarsorganisationerna på ett konto som Kammarkollegiet disponerar (förpackningsproducenternas konto).

8 § Kammarkollegiet ska snarast underrätta Naturvårdsverket om en producentansvarsorganisation är försenad med betalningen.

9 § Kammarkollegiet ska disponera avgiftsmedlen på förpackningsproducenternas konto.

10 § Kammarkollegiet ska betala ut årsavgiften till Naturvårdsverket efter varje kalenderårs utgång.

11 § Kammarkollegiet ska senast den 1 mars varje år lämna en redogörelse till Naturvårdsverket över in- och utbetalningar på förpackningsproducenternas konto under föregående år.

Naturvårdsverket ska publicera Kammarkollegiets redogörelse på sin webbplats.

Indrivning och verkställighet

12 § Naturvårdsverkets beslut om producentavgifter enligt 4 § gäller omedelbart och får verkställas enligt utsökningsbalken trots att beslutet inte har fått laga kraft.

Om avgiften inte betalas inom den tid som anges i beslutet ska dröjsmålsavgift utgå enligt lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift.

Om avgiften inte betalas inom den tid som anges i beslutet, ska den obetalda avgiften lämnas för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

13 § Om den ersättning som har betalats ut till kommunerna är lägre än de producentavgifter som har betalats in ska Naturvårdsverket räkna av det kvarvarande beloppet mot nästkommande års producentavgifter.

Producenternas kostnadsansvar om det inte finns någon producentansvarsorganisation

14 § Om det inte finns någon godkänd producentansvarsorganisation ska producenterna betala producentavgifter och årsavgifter.

15 § Om det inte finns någon godkänd producentansvarsorganisation ska Naturvårdsverket fördela kostnaderna för kommunernas ersättning mellan producenterna utifrån deras marknadsandelar.

En producents marknadsandel avser den andel förpackningar som en producent har tillhandahållit på marknaden i förhållande till den totala mängden förpackningar som har tillhandahållits på marknaden.

11 kap. Rapportering

Skyldighet för producenter att rapportera till Naturvårdsverket

1 § En producent ska senast den 31 mars varje år lämna en rapport till Naturvårdsverket, om producenten

1. fyller eller på annat sätt använder en förpackning som inte är en serviceförpackning, i syfte att skydda, presentera eller underlätta hanteringen av en vara,

2. för in en förpackad vara till Sverige,

3. tillverkar en serviceförpackning i Sverige,

4. för in en serviceförpackning till Sverige,

5. från ett annat land än Sverige säljer en förpackning eller en förpackad vara till en slutlig användare i Sverige, eller

6. i Sverige tillverkar eller till Sverige för in en sådan engångsmugg som avses i 1 kap. 20 §.

Rapporten ska innehålla uppgifter om den mängd förpackningar som producenten har tillhandahållit på den svenska marknaden under det närmast föregående kalenderåret. Av uppgifterna ska det framgå hur stor mängd av förpackningarna som är

1. konsumentförpackningar,

2. återanvändbara förpackningar,

3. återanvändbara konsumentförpackningar,

4. flaskor för dryck som är engångsplastprodukter, och

5. sådana plastflaskor och metallburkar som ingår i ett retursystem.

Uppgifterna om mängd enligt andra stycket ska anges i vikt och specificeras i varje ingående förpackningsmaterial. Uppgifterna enligt andra stycket 5 ska även anges i antal.

2 § Rapporten i 1 § ska innehålla uppgifter om

1. det antal förpackningar som en producent har tillhandahållit på den svenska marknaden under det närmast föregående kalenderåret som är

a) matlådor som är engångsplastprodukter,

b) muggar som är engångsplastprodukter,

c) engångsplastlock till muggar,

d) flexibla omslag,

e) plastflaskor för dryck som rymmer mindre än 0,6 liter,

f) andra dryckesbehållare än plastflaskor som rymmer mindre än 0,6 liter,

g) tunna plastbärkassar, och

h) tjocka plastbärkassar, och

2. mängden plast som använts i matlådor och muggar som är engångs-plastprodukter.

Av uppgifterna ska det framgå hur många av de tunna plastbärkassarna som utgör bärkassar vars vägg är tunnare än 15 mikrometer och

1. behövs av hygienskäl, eller

2. tillhandahålls som primära förpackningar för livsmedel som säljs i lös-vikt.

Uppgifterna ska specificeras i varje produktkategori.

3 § En producent som på den svenska marknaden tillhandahåller en engångsflaska för dryck som tillverkats av PET som huvudsaklig komponent ska senast den 31 mars varje år lämna uppgifter till Naturvårdsverket om hur mycket återvunnen plast som har använts i flaskorna under det närmast föregående kalenderåret.

Rutiner för internkontroll

4 § En producent ska ha rutiner för internkontroll för att säkerställa kvaliteten på de uppgifter som ska samlas in och rapporteras till Naturvårdsverket enligt 1–3 §§.

Skyldighet för producentansvarsorganisationer att rapportera till Naturvårdsverket

5 § En producentansvarsorganisation för förpackningar ska senast den 31 mars varje år till Naturvårdsverket lämna

1. uppgifter om vilka producenter som har anlitat organisationen med uppgift om varje producentens person- eller organisationsnummer eller, om sådant inte finns, producentens skatteregistreringsnummer,

2. uppgifter i fråga om det förpackningsavfall som hanteras av producentansvarsorganisationen, specificerat i förpackningsmaterial, om den mängd avfall som under det närmast föregående kalenderåret har

a) samlats in och behandlats i Sverige,

b) samlats in utanför Sverige och behandlats i Sverige,

c) samlats in i varje kommun,

d) samlats in i Sverige och transporterats till ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) för behandling, och

e) samlas in i Sverige och exporterats till ett land utanför EES för behandling, och

3. uppgifter, i enlighet med föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 §, som Naturvårdsverket behöver

a) för att rapportera till Europeiska kommissionen enligt 11 §, och

b) för det digitala system för uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall som avses i 13 §.

Uppgifter om mängder enligt första stycket ska anges i vikt. Uppgifter enligt första stycket 2 a, b, d och e ska specificeras i fråga om hur mycket som har materialåtervunnits, energiåtervunnits, återvunnits på annat sätt eller bortskaffats.

6 § En producentansvarsorganisation som driver ett retursystem ska, förutom uppgifterna i 5 §, på begäran av Naturvårdsverket lämna uppgifter om hur många plastflaskor och metallburkar som

1. ingår i retursystemet och har förts ut ur Sverige, eller
2. inte omfattas av retursystemet men som ändå tagits om hand av retur-systemet när de har blivit avfall.

7 § När det gäller uppfyllelse av målen i denna förordning för sådant förpackningsavfall som förs ut från Sverige till ett land utanför Europeiska unionen ska producentansvarsorganisationen kunna visa att materialen har återvunnits på det sätt som anges i denna förordning.

Skyldighet för marknadsdrivna system att rapportera till Naturvårdsverket

8 § Den som samlar in verksamheters avfall i ett marknadsdrivet system för materialåtervinning eller ett marknadsdrivet system för återanvändning enligt 7 kap. ska senast den 31 mars varje år till Naturvårdsverket lämna sådana uppgifter som avses i 5 §.

Anmälningsskyldighet för system för återanvändning av förpackningar

9 § Den som yrkesmässigt driver ett system för återanvändning av förpackningar, men som inte omfattas av anmälningsskyldighet enligt 7 kap. 13 §, ska göra en anmälan till Naturvårdsverket. Anmälan ska innehålla

1. namn och kontaktuppgifter och person- eller organisationsnummer eller, om sådant inte finns, skatteregistreringsnummer, och
2. uppgift om vilka förpackningar som roterar i systemet.

Den som driver systemet ska snarast underrätta Naturvårdsverket om ändringar i fråga om de uppgifter som har lämnats.

Skyldighet att lämna uppgifter på begäran till Naturvårdsverket

10 § På Naturvårdsverkets begäran ska de uppgifter som myndigheten behöver för att rapportera i enlighet med direktiv 94/62/EG lämnas av

1. en producent,
2. en producentansvarsorganisation, och
3. den som driver ett
 - a) marknadsdrivet system för materialåtervinning,
 - b) marknadsdrivet system för återanvändning, och
 - c) annat system för återanvändning av förpackningar.

Uppgifterna ska lämnas inom den tid och på det sätt som Naturvårdsverket bestämmer.

Rapportering till Europeiska kommissionen

11 § Naturvårdsverket ska rapportera till Europeiska kommissionen i enlighet med direktiv 94/62/EG.

Digitalt system för uppgifter om förpackningar

12 § Naturvårdsverket ska se till att det finns ett sådant digitalt system för uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall som uppfyller kraven i artikel 12 i direktiv 94/62/EG.

Statistik

13 § Uppgifter som lämnas till Naturvårdsverket enligt denna förordning får användas av Naturvårdsverket för att ta fram statistik.

14 § Naturvårdsverket får meddela

1. ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas enligt 1–3, 5, 6 och 8 §§ av dem som omfattas av dessa bestämmelser, och
2. föreskrifter om skyldighet att lämna sådana uppgifter om avfall, avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder som behövs för att uppfylla skyldigheter enligt direktiv 94/62/EG och direktiv 2008/98/EG.

15 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om undantag från rapporteringsplikten i 1 § för producenter av sådana förpackningar som inte

1. omfattas av avgiftsskyldigheten enligt 8 § förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter, eller
2. utgörs av plastflaskor eller metallburkar som ingår i ett retursystem.

12 kap. Övriga bestämmelser**Tillsyn**

1 § Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken, miljötillsynsförordningen (2011:13) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Bestämmelser om det tillsynsansvar som hör samman med denna förordning finns i 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken samt 2 kap. 4, 24, 29 och 30 §§ miljötillsynsförordningen.

Forum för dialog

2 § Naturvårdsverket ska se till att producentansvarsorganisationer, kommuner, marknadsdrivna system, fastighetsägare, miljöorganisationer och övriga berörda kan föra en löpande dialog i frågor som har betydelse för producentansvaret.

Producentansvarsorganisationerna och kommunerna ska ges möjlighet att föra särskild dialog med varandra och med Naturvårdsverket.

Verkställighetsföreskrifter

3 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Avgifter

4 § I förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken finns bestämmelser om avgifter.

Sanktioner

5 § Bestämmelser om miljösanktionsavgifter finns i förordningen (2012:259) om miljösanktionsavgifter.

Överklagande

6 § I 19 kap. 1 § miljöbalken finns bestämmelser om överklagande till mark- och miljödomstolen av beslut enligt denna förordning. Beslut enligt 9 kap. 4 § får dock inte överklagas.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2023.

2. Genom förordningen upphävs
 - a) förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar, och
 - b) förordningen (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar.
3. Bestämmelserna i 3 kap. 6 § tillämpas första gången i fråga om engångsflaskor för dryck som tillhandahålls på den svenska marknaden efter utgången av 2024.
4. Bestämmelserna i 3 kap. 7 § tillämpas första gången i fråga om dryckesbehållare som tillhandahålls på den svenska marknaden efter den 2 juli 2024.
5. Bestämmelserna i 4 kap. 1 § och 5 § 2 tillämpas första gången i fråga om förpackningar som tillhandahålls på den svenska marknaden efter utgången av oktober 2023.
6. Bestämmelserna i 6 kap. 11–15 och 17 §§ tillämpas första gången i fråga om förpackningsavfall som samlas in i en kommun efter utgången av 2023.
7. Bestämmelserna i 7 kap. 1, 4, 12, 14 och 17 §§ tillämpas första gången i fråga om förpackningsavfall som samlas in eller produceras efter utgången av 2023.
8. Bestämmelserna i 7 kap. 13, 15 och 16 §§ tillämpas på anmälningar av marknadsdrivna system som lämnas in till Naturvårdsverket efter den 1 november 2023 och som avser tid efter den 1 januari 2024.
9. Bestämmelserna i 8 kap. 1–7 §§ tillämpas första gången i fråga om producentansvarsorganisationer som avses att drivas efter utgången av 2023.
10. Bestämmelserna i 9 kap. 3–8 §§ tillämpas första gången i fråga om ersättning för förpackningsavfall som samlas in efter utgången av 2023 och för information om sådan insamling.
11. Bestämmelserna i 10 kap. tillämpas första gången i fråga om avgifter som ska betalas för kommunernas och Naturvårdsverkets verksamhet efter utgången av 2023.
12. Bestämmelserna i 11 kap. 3 § tillämpas första gången i fråga om engångsflaskor för dryck som tillhandahålls på den svenska marknaden efter utgången av 2023.
13. Bestämmelserna i 11 kap. 5 och 8 §§ tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2024.
14. Bestämmelserna i 25–30 §§ i den upphävda förordningen (2006:1273) om producentansvar för förpackningar gäller fortfarande för förpackningsavfall som samlas in före utgången av 2023. Vid tillämpning av dessa bestämmelser ska med producent avses det som anges i 1 kap. 6 § i denna förordning.
15. Bestämmelsen i 31 § 1 i den upphävda förordningen (2006:1273) om producentansvar för förpackningar gäller fortfarande för uppgifter som avser tiden till och med den 31 december 2023. Vid tillämpning av den bestämmelsen ska med producent avses det som anges i 1 kap. 6 § i denna förordning.
16. Bestämmelsen i 2 § i den upphävda förordningen (2005:220) om retursystem gäller fortfarande den som yrkesmässigt tappar konsumtionsfärdig dryck i plastflaska eller metallburk eller yrkesmässigt till Sverige för in konsumtionsfärdig dryck i plastflaska eller metallburk före utgången av 2023.
17. Bestämmelsen i 10 a § i den upphävda förordningen (2005:220) om retursystem gäller fortfarande för uppgifter som ett retursystem ska lämna för tiden till och med den 31 december 2023.

18. Godkännande som har meddelats enligt den upphävda förordningen (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar gäller fortfarande, dock längst till och med den 31 januari 2026. Godkännandena ska anses meddelade med stöd av 5 kap. 20 § i denna förordning.

19. Beslut om dispens som har meddelats enligt 7 § i den upphävda förordningen (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar ska anses meddelade med stöd av 4 kap. 4 § i denna förordning.

På regeringens vägnar

ANNIKA STRANDHÄLL

Maria Jonsson
(Miljödepartementet)